

**Vadeleri çakışan dvız swap ve forward sözleşmelerinde, sözleşmeden kaynaklanan anapara yükümlülüklerinin karşılıklı olarak nakden (fiziki teslim) yerine getirilmesinin BSMV ye tabi olup olmadığı hk.**

|                   |                        |
|-------------------|------------------------|
| <b>Belge türü</b> | zelge                 |
| <b>Kanun</b>      | GİDER VERGİLERİ KANUNU |
| <b>zelge no</b>  | 39044742-BSMV-1670     |
| <b>Tarih</b>      | 10.10.2013             |

**T.C.**

**GELİR İDARESİ BAřKANLIđI**

**İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAřKANLIđI**

**(Mükellef Hizmetleri Katma Deger Vergisi Grup Müdürlüđü)**

Sayı : 39044742-BSMV-1670

10/10/2013

Konu : Vadeleri çakışan dvız swap ve forward sözleşmelerinde, sözleşmeden kaynaklanan anapara yükümlülüklerinin karşılıklı olarak nakden (fiziki teslim) yerine getirilmesinin BSMV ye tabi olup olmadığı

İlgide kayıtlı zelge talep formunda, şirketiniz ile bankalar arasında farklı dvız kurlarına dayanan birden fazla forward ve swap sözleşmesi yapıldığı, bu sözleşmelerle önceden belirlenen belirli vadelerde dvız alım ve satım işlemleri gerçekleştirildiği, bu sözleşmelerin muhasebe kayıtlarında banka forward hesabında anapara giriş çıkışlarını gösterir şekilde muhasebeleştirildiği, sözleşmelerin bazılarının vadelerinin akışabildiği, bu durumda bankalarla şirketiniz arasında yapılan birden fazla forward ve swap sözleşmelerinin vadelerinin çakıştığı tarih itibarıyla hesaplanan ve banka ile mutabık kalınan anapara

ödeme tutarlarının herhangi bir nakdi uzlaş fiyatı belirlenmeden veya sözleşme bazında kar/zarar hesaplanmadan hesaben karşı tarafa ödendiği, bu işlemlerin fiziki teslimatla sonuçlanması nedeniyle kambiyo işlemi olarak değerlendirilmesi ve %0 oranında banka ve sigorta muameleleri vergisine (BSMV) tabi tutulması gerektiği belirtilerek konuya ilişkin görüşümüzün bildirilmesi talep edilmektedir.

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında; "Bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım - satıma tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı borçları ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ile mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz ve benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dahil) da banka muameleleri vergisine tabidir." hükmü ve aynı maddenin 6009 sayılı Kanunla değişik üçüncü fıkrasında ise, "90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini esas işğal konusu olarak yapanlar bu Kanunun uygulanmasında banker sayılırlar..." hükmü yer almaktadır.

6802 sayılı Kanunun mükellefi belirleyen 30 uncu maddesinde, BSMV yi banka, banker ve sigorta şirketlerinin ödeyeceği, 31 inci maddesinde ise, BSMV matrahının 28 inci maddede yazılı paraların tutarı, kambiyo alım ve satım muamelelerinde ise kambiyo satışlarının tutarı olduğu hükmüne bağlanmıştır.

Konu ile ilgili açıklamaların yer aldığı 89 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğinin;

-"B-Kambiyo Muameleleri" başlıklı bölümünde, "Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Kararın 2 nci maddesinin (h) bendinde döviz (kambiyo); efektif dâhil yabancı parayla ödemeyi sağlayan her nev'i hesap, belge ve vasıtalar olarak tanımlanmıştır. Dolayısıyla, kambiyo olarak değerlendirilen söz konusu hesap, belge ve vasıtaların ana unsur olduğu işlemlerin kambiyo işlemi olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda, dövizin TL veya döviz ile değişimini öngören ve bir tarafa alım, diğer tarafa da satış hakkı/yükümlülüğü veren vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde; sözleşme vadesinde söz konusu sözleşme yükümlülüklerinin fiziki olarak yerine getirilmesi (sözleşmenin fiziki teslim ile sonuçlanması), yani kambiyo işleminin ana unsur olması durumunda, bu işlemin kambiyo muamelesi olarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Diğer taraftan, sözleşmenin vade tarihinde tarafların sözleşme dolayısıyla lehe aldıkları parayı hesaplayıp ödemek suretiyle sözleşmeyi sonlandırmaları halinde, sözleşmenin ana işlem olarak kabulü gerektiğinden, vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinin nakdi uzlaş ile sonuçlanmasının kambiyo muamelesi kapsamında değerlendirilmesi mümkün değildir.

6802 sayılı Kanunun 31 inci maddesi uyarınca, kambiyo alım ve satım muamelelerinde döviz satışı ile birlikte vergiyi doğuran olay gerçekleşmekte ve döviz satış tutarının tamamı vergiye tabi bulunmaktadır.

Ancak, 2008/13459 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca, 1/5/2008 tarihinden itibaren döviz satış işlemlerinde BSMV oranı sıfır olarak uygulanmaktadır.

Bu nedenle, fiziki teslimatla sonuçlanan döviz/TL ve döviz/döviz vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri neticesindeki kambiyo işlemlerinde BSMV oranı sıfır olarak uygulanacaktır. Öte yandan, söz konusu sözleşmelerin nakdi uzlaşısı ile sonuçlanması durumunda ise, sözleşme dolayısıyla lehe alınan paranın hesaplanması ve bu tutar üzerinden %5 oranında BSMV hesaplanması gerekmektedir."

-"D-2- Forward İşlemlerinin Vergilendirilmesi" başlıklı bölümünde, "... Banka ve bankerler tarafından dövize veya diğer finansal varlığa dayalı olarak yapılan forward işlemlerinde sözleşme dolayısıyla lehe alınan paralar BSMV ye tabi tutulacaktır. Ancak, fiziki teslimatla sonuçlanan döviz/TL ve döviz/döviz forward sözleşmelerinde ana işlem kambiyo işlemi olduğundan, BSMV oranı sıfır olarak uygulanacaktır. Sözleşmenin nakdi uzlaşısı ile sonuçlanması halinde ise, sözleşme nedeniyle lehe alınan para üzerinden %5 oranında BSMV hesaplanacaktır."

-"D-3-a) "Para Swapı İşlemleri" başlıklı bölümünde, "... Para swapı sözleşmesini fiziki teslimle sonuçlanması durumunda, bu işlem kambiyo işlemi niteliğinde olacağından BSMV hesaplanmayacaktır. Ancak, para swapı sözleşmesinin nakdi uzlaşısı ile sonuçlanması halinde BSMV mükellefleri tarafından lehe alınan paralar %5 oranında BSMV ye tabi tutulacaktır."

açıklamaları yer almaktadır.

Buna göre, şirketinizle bankalar arasında yapılan ve vadeleri çakışan döviz swap-döviz forward sözleşmelerinde, sözleşmelerde belirlenen anapara tutarlarının taraflarca borç alacak şeklinde mahsuplaşarak kalan bakiyelerinin karşılıklı olarak ödenmesi durumunda, sözleşme fiziki teslimatla sonuçlanmış olacağından söz konusu işlemler kambiyo muamelesi olarak değerlendirilecek olup, bu işlemlerde BSMV oranının sıfır olarak uygulanması mümkün bulunmaktadır.

Ancak söz konusu sözleşmelerde, tarafların vade tarihinde sözleşme dolayısıyla lehe aldıkları parayı hesaplayıp ödemek suretiyle sözleşmeleri sonlandırmaları diğer bir ifadeyle sözleşmelerin nakdi uzlaşısı ile sonuçlandırılması durumunda, bu işlemlerde kambiyo işlemi ana unsur olmayacağından bu sözleşmeler dolayısıyla lehe alınan paralar üzerinden %5 oranında BSMV hesaplanması gerektiği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(\*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(\*\*) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(\*\*\*) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

---

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026